

medens jeg har tænkt først efterhaanden at underlægge ham den øvrige Del af Virksomheden, idet det maa erkendes, at paa disse Omraader kræves det i Særdeleshed, at Handelschefen først faar Indsigt i de specielle grønlandske Forhold og ved Rejser i Grønland har sat sig ind i de særlige Forhold, der gælde der. Der foreslaas altsaa en femaarig Overgangstid, indenfor hvilken det vil paahvile Handelschefen efter Forhandling med den administrerende Direktør at indstille til Ministeriet en Ordning af Handelens og Administrationens Forhold for Fremtiden.

Naar jeg her taler om en Adskillelse af Administrationen og Handelen, maa jeg dog straks forvare mig imod, at jeg hermed skulde mene, at det vilde være gør ligt fuldstændigt at adskille Administration og Handel, saa længe Staten driver Handelen, saaledes at man lod Handelen frit blive styret og ledet efter rent forretningsmæssige Principper. Jeg mener, det er nødvendigt, at Administrationen har et Indseende med Handelens Virksomhed for visse Spørgsmaals Vedkommende. Jeg tænker ikke her paa den daglige Forretningsgang, heller slet ikke paa den Side af Sagen, som angaar Salg af Produkterne og Indkøb af Varerne, men jeg tænker her ved paa saadanne Spørgsmaal som Fastsættelsen af Taksterne, Fastslaaen af, hvor i Grønland der skal aabnes ny Handelssteder, og ogsaa i visse Henseender Omfanget af de Opkøb af Varer, der skulle finde Sted. Overfor saadanne Spørgsmaal mener jeg, det er en Nødvendighed, at Administrationen har et vist Indseende, thi her gælder det at varetage Befolkningens Tarv og se paa de specielle Forhold, som gælde i Grønland, saa at Staten sikrer sig, at der ikke sker en for stærk og intensiv Handelsdrift paa Grønland.

Naar man nu vil spørge, hvorledes jeg mener, at Grønlanderne selv ville se paa dette Forslag, vil jeg sige, at med Hensyn til den sidste Del, Spørgsmaalet om Handelen og Administrationen, tror jeg, at det føle Grønlanderne i Almindelighed ikke nogen Interesse for. Det er et Spørgsmaal, som man ganske sikkert for Tiden kunde ordne saaledes, som man hernede fra i enhver Henseende maatte finde det heldigst, men jeg finder det altsaa rigtigst at gaa til denne Ordning, fordi jeg tror, at man derved kan sikre sig, at man faar et større Udbytte af Handelens Virksomhed til Fordel for Grønlanderne og til Gavn ogsaa for Staten. Men, som sagt,

dette Spørgsmaal tror jeg, Grønlanderne ikke føle nogen særlig Interesse for. Derimod er det min Overbevisning, at for den Ordning, som er foreslaaet i den anden Del af Forslaget, føle Grønlanderne Interesse, og jeg mener at turde sige, at de ville modtage en saadan Ordning med Tilfredshed, fordi de deri ville se en Tillid til de Evner, de have vist at sidde inde med overfor de Opgaver, man hidtil har betroet dem, og ogsaa fordi det i Virkeligheden er Grønlandernes egen Mening, at der bør være en saadan Overgangstid, som der er aabnet Adgang til ved de Bestemmelser, dette Forslag indeholder.

Da jeg i Sommer var paa en Embedsrejse i Grønland, var jeg paa omtrent 20 Pladser sammen med de af Grønlanderne valgte Forstandere rundt omkring fra. Fra mange Mile vidt vare de rejste sammen, idet de ofte om Vinteren havde holdt Møder og der aftalt de Spørgsmaal, de skulde forebringe for mig, naar jeg kom derop. Jeg havde Sammenkomster med disse Grønlandere paa alle Pladser, og den mindste Tid, et Møde varede, var den sædvanlige Tid for et Møde her i Folketinget, 3 Timer, og de længste Møder, vi havde, vare paa 5 Timer. Saaledes havde vi i Egedesminde, hvor der fra en Omkreds af 16—20 Mil var kommet 12 indfødte Distriktsforstandere sammen, en Sammenkomst paa 5 Timer, hvor vi gennemgik alle disse og mange andre Spørgsmaal. Jeg fik under disse Forhandlinger, hvor jeg støttedes af 2 fortrinlige Tolke — der deltog ellers ikke andre Danske i disse Sammenkomster end jeg selv — et bestemt Indtryk af, at Grønlanderne havde mangeartede Interesser for de forskellige foreliggende Sager, og jeg fik ogsaa bestyrket, hvad man fra anden Side sagde til mig deroppe, at Grønlanderne sikkert vilde vise sig at kunne varetage de Opgaver, man giver dem ved dette Forslag. Under min Rejse fik jeg tillige et stærkt og levende Indtryk af, at det forholder sig saaledes, som det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) har sagt her i Tinget under Forhandlingerne om de grønlandske Anliggender, at Danmark har Ære af det Styre, som det gennem Aarene har ladet Grønland blive til Del. Det er min Overbevisning, at hvis Rigsdagen vil vedtage det Forslag, jeg i Dag har haft den Ære at forelægge for dette høje Ting, vil denne Ære øges.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.